

Nr 298

Av herr **Carlsson** i Stockholm, om förhöjt anslag till Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande.

Antalet motorfordon på gator och vägar fortsätter att öka i allt snabbare takt, och trafikolycksfrekvensen tilltager allttjämt. Läget för dagen på trafikområdet kan sammanfattas i följande fakta:

Motorfordonens antal (bilar, motorcyklar och mopeder) beräknas nu vara 1 750 000, vilket betyder att det i genomsnitt går ett motorförsatt fort-skaffningsmedel, traktorerna oräknade, på 4 personer.

Under 1957 har inregistreringen av bilar slagit nytt rekord; icke mindre än omkring 160 000 bilar har tillkommit.

Under 1957 har nära 200 000 personer genomgått körskoleutbildning.

Under ett år rapporterar polisen omkring 50 000 allvarliga trafikolyckor, men det bör tilläggas att många olyckor icke kommer till polisens kännedom.

Av trafikförsäkringsbolagens skadestatistik, som är en god mätare av den verkliga olycksfrekvensen, framgår att antalet trafikförsäkringsskador under ett år närmar sig 150 000.

Såväl antalet trafikförsäkringsskador som antalet skadade personer har enligt Trafikförsäkringsföreningen under 1957 vid jämförelse med 1956 ökat med 10 procent.

Antalet vid trafikolyckor dödade personer har enligt tillgänglig preliminär statistik under 1957 vid jämförelse med 1956 ökat med 6 procent.

Varje dag under året omkommer i genomsnitt 2—3 människor (900 årligen), invalidiseras 10 och skadas i övrigt ett 50-tal.

Varje dag skadas i genomsnitt inemot 200 fordon.

Varje dag beräknas skadorna genom trafikolyckor i genomsnitt kosta samhället 1 500 000 kronor (560 milj. kronor årligen).

Mot bakgrunden härav framstår klart behovet av ett oavlätligt, intensivt trafiksäkerhetsarbete i syfte att minska en skadegörelse, som vi varken ur humanitär, social eller ekonomisk synpunkt kan låta fortgå. Alla är medvetna om detta behov och är också ense om att trafiksäkerhetsarbetet *skyndsamt* bör effektiviseras.

Att statsmakternas uppmärksamhet är riktad på förhållandena framgår bland annat av den statliga utredningsverksamhet i trafiksäkerhetssyfte som tillsattes 1953. Även de statliga myndigheter och organ, som på olika

sätt berör trafiksäkerhetsarbetet, synes vara beredda att i mån av möjlighet bidra till arbetets intensifiering. Detsamma gäller om de enskilda organ och sammanslutningar som är verksamma på området och där de frivilliga insatserna är av imponerande omfattning och av avgörande betydelse. Allmänheten slutligen, som är väl informerad om trafiksäkerhetsläget bland annat genom pressen och radion, förväntar att kraftåtgärder insättes, som påtagligt ökar tryggheten till liv och lem på trafiklederna.

Under sådana förhållanden är det beklagligt, att trafiksäkerhetsarbetet enligt årets statsverksproposition icke synes få ekonomiska möjligheter att utvecklas så som är önskvärt. Detta gäller bland annat om upplysnings- och propagandaarbetet.

Såsom samarbetsorgan för denna verksamhet finns Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande (NTF). Föreningen synes under senaste året ha blivit arbetsdugligare och från 1957 inrättat sig för en intensifierad verksamhet genom att utöka sina personella resurser och bygga ut sina förbindelser. Intensifieringen har också av statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet i statsverkspropositionen betecknats som framgångsrik. Därjämte har föreningen nedlagt arbete på att förvärva bidrag för verksamheten från enskilt håll, vilket även i viss utsträckning givit resultat.

Detta föranleder emellertid chefen för kommunikationsdepartementet att i statsverkspropositionen anföra att föreningen bör fortsätta på den inslagna vägen att få inkomsten från annat håll än staten.

Föreningen har under hela sin verksamhetstid åtnjutit statsbidrag, och vad departementschefen anfört synes vara en helt ny anslagsprincip. Tvärtom bör väl en organisation, som visar förmåga att kunna öka sin verksamhet genom frivilliga bidrag, vara värd ytterligare statligt stöd för att än mer kunna bygga ut sin verksamhet.

För budgetåret 1958/59 hemställde NTF om ett statsbidrag av 1 000 000 kronor. Medlen skulle möjliggöra ett utvidgat handlingsprogram. Detta har alltifrån trafikexpansionens inträdande vid början av 1950-talet ansetts påkallat, men av brist på medel hittills icke kommit till stånd. I samband med äskandet presenterade föreningen riktlinjerna för den planerade utvidgade verksamheten.

I årets statsverksproposition föreslås emellertid, att statsbidraget till NTF för budgetåret 1958/59 skall utgå med oförändrat 450 000 kronor. Som ovan sagts hänvisas föreningen att skaffa sig medel genom försäljning av upplysnings- och skyddsmateriel och bidrag från enskilt håll.

Föreningen kommer troligen under budgetåret 1958/59 att inte kunna räkna med det årliga bidrag av 125 000 kronor från trafikförsäkringsbolagen, som hittills utgått, om icke vissa för bolagen ogynnsamma beskattningsbestämmelser snarast blir ändrade. Härom har Trafikförsäkringsföreningen underrättat NTF i samband med överlämnande av anslag för innevarande

år. Vidare är ett oförändrat statsbidrag i realiteten liktydigt med ett minskat stöd från statens sida. Vidare må erinras om att NTF i huvudsak är beroende av statsbidragen och försäkringsmedlen.

Under budgetåret 1958/59 beräknar NTF, om statsbidraget skulle stanna vid 450 000 kronor och trafikförsäkringsbolagen icke skulle bevilja medel, att förfoga över sammanlagda rörelsemedel, som med omkring 80 000 kronor underskrider den inkomstsumma, som föreningen förfogar över för innevarande budgetår.

I stället för den begränsning av verksamheten som blir följderna härav, måste självfallet en kraftig utvidgning och intensifiering av upplysnings- och propagandaverksamheten ske. Trafikutvecklingen utgör tillräcklig motivering härför.

NTF:s äskande innehåller en redogörelse för en dylik utvidgad verksamhet. Handlingsprogrammet omfattar bland annat stödåtgärder i fråga om skolornas trafikundervisning och riksomfattande propagandakampanjer. Den skisserade verksamheten beräknas kosta 1 160 000 kronor. Både av handlingsprogrammets detaljuppgifter och av den ekonomiska kalkylen för verksamheten framgår, att arbetsplanen i nuvarande läge icke är mera vidlyftig än att den måste betecknas som ett minimiförslag. Detta inses av envar, som har någon erfarenhet av liknande verksamhet liksom av trafiksäkerhetsarbetets betydelse för att pressa ner olycksantalen och spara människoliv.

För att kunna genomföra det angivna minimiprogrammet behöver NTF, enligt vad som framgår av en ekonomisk redovisning i föreningens anslags-äskande, ett bidrag från staten av 1 000 000 kronor. Då en kraftsamling nu äntligen måste ske på detta område och NTF:s förslag i själva verket avser en billig trafiksäkerhetsfrämjande insats, bör föreningens äskande om bidrag bifalles med det äskade beloppet. Man skall här inte förbigå NTF:s karaktär av samarbetsorgan och det orimliga i att de frivilliga organisationer som distribuerar och sprider NTF-material i stor utsträckning nu måste köpa detta material. När så betydelsefulla insatser göres frivilligt av med NTF samarbetande organisationer, är det för staten ett synnerligen blygsamt belopp det gäller i relation till utbytet av medlen.

I detta sammanhang erinras om att den nyligen tillsatta utredningen »Organisationskommittén för trafiksäkerhet 1958» har till uppgift att överväga frågor om samordning, handlingsprogram och finansiering på det område, där bland annat NTF är verksam. Utredningen torde helt naturligt icke vara färdig med sina överväganden vid den tidpunkt då NTF:s anslags-äskande skall behandlas och beslutas. Trafiksäkerhetsarbetet får emellertid icke hindras av att utredningsarbete pågår, ty även under denna tid kommer olyckor att inträffa och människoliv att gå till spillo.

Vid en höjning av anslaget med åtminstone 250 000 kronor torde NTF:s handlingsprogram i vart fall kunna påbörjas.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att bevilja Nationalför-
eningen för trafiksäkerhetens främjande (NTF) ett till
700 000 kronor höjt statsbidrag för verksamheten budget-
året 1958/59 i stället för i årets statsverksproposition före-
slagna oförändrade belopp av 450 000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1958

C. W. Carlsson
